

Інформаційна довідка щодо сертифікації хмелю та хмелепродуктів відповідно до законодавства ЄС*

***Анотація.** В Інформаційній довідці наведено аналіз Делегованого Регламенту Комісії ЄС 2024/602 від 14 грудня 2023 року, що доповнює Регламент (ЄС) 1308/2013 Європейського Парламенту та Ради щодо маркетингових стандартів у секторі хмелю та скасовує Регламент Комісії (ЄС) 1850/2006, та Імплементацийного Регламенту Комісії (ЄС) 2024/601 від 14 грудня 2023 року, що встановлює правила застосування Регламенту (ЄС) 1308/2013 Європейського Парламенту та Ради щодо сертифікації хмелю та продуктів із хмелю та відповідного контролю, для врахування їх вимог при підготовці до другого читання законопроекту «Про хміль та хмелепродукти» (реєстр. № 9234-д від 09.02.2024 р.).*

***Ключові слова:** законодавство ЄС, хміль та хмелепродукти, сертифікація хмелю, європейська інтеграція.*

Вступ. Відповідно до Плану заходів з виконання рекомендацій Європейської Комісії, представлених у Звіті про прогрес України в рамках Пакета розширення Європейського Союзу 2023 року¹, Україна зобов'язалася прийняти Закон України «Про хміль та хмелепродукти» (п. 121 Плану). Наразі до другого читання готується законопроект «Про хміль та хмелепродукти» (реєстр. № 9234-д від 09.02.2024 р.) (далі – законопроект), покликаний насамперед імплементувати до законодавства України вимоги низки законодавчих актів Європейського Союзу.

Важливою складовою законопроекту є розділи, що стосуються сертифікації хмелю та хмелепродуктів, які відповідно до пояснювальної записки до проекту спрямовані на врахування положень Регламенту Комісії 1850/2006 від 14 грудня 2006 року, що встановлює детальні правила сертифікації хмелю та хмелепродуктів.

Однак натепер названий Регламент скасовано Делегованим Регламентом Комісії ЄС 2024/602 від 14 грудня 2023 року, що доповнює Регламент (ЄС) 1308/2013 Європейського Парламенту та Ради щодо маркетингових стандартів у секторі хмелю та скасовує Регламент Комісії (ЄС) 1850/2006². До того ж, прийнято новий Імплементацийний Регламент Комісії (ЄС) 2024/601 від 14 грудня 2023 року, що встановлює правила застосування Регламенту (ЄС)

¹ Про затвердження плану заходів з виконання рекомендацій Європейської Комісії, представлених у Звіті про прогрес України в рамках Пакета розширення Європейського Союзу 2023 року: розпорядження Кабінету Міністрів України від 9 лютого 2024 р. № 133-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/133-2024-%D1%80#Text>

² COMMISSION DELEGATED REGULATION (EU) 2024/602 of 14 December 2023 supplementing Regulation (EU) No 1308/2013 of the European Parliament and of the Council as regards the marketing standards in the hop sector and repealing Commission Regulation (EC) No 1850/2006. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX%3A32024R0602>

1308/2013 Європейського Парламенту та Ради щодо сертифікації хмелю та продуктів із хмелю та відповідного контролю³.

Метою цієї Інформаційної довідки є порівняльний аналіз Регламенту Комісії 1850/2006 від 14 грудня 2006 року, що встановлює детальні правила сертифікації хмелю та хмелепродуктів, нових регламентів та норм законопроекту з метою врахування нових положень щодо сертифікації хмелю при підготовці проекту до другого читання.

Основна частина. Із метою повного та якнайшвидшого доопрацювання законопроекту в *Таблиці 1* наведено відмінності⁴ між регламентами та статті законопроекту, які регулюють відповідні питання.

Табл. 1

Питання, якого стосуються норми	Регламент Комісії 1850/2006	Делегований Регламент Комісії ЄС 2024/602 (відмінності)	Стаття законопроекту
Виключення щодо сертифікації	Частина третя статті 1: с) хміль та хмелепродукти, розфасовані для продажу приватним особам для власного використання;	Регламент не застосовується до ізомеризованих продуктів хмелю (пункт «б» статті 2). Стаття 5: с) хміль і хмелепродукти для продажу приватним особам для їх власного використання, розфасовані в невеликі пакети не більше 5 кг у випадку шишок, порошоків і гранул і 1 кг у випадку екстрактів або ізомеризованих хмелепродуктів, з описом товару і його ваги на упаковці...	Стаття 3
Особливі положення для пивоварень	Стаття 20 Вимоги (про надання документа про переробку) застосовуються mutatis mutandis, за винятком випадків, коли хміль обробляється або використовується у своєму природному стані на самій пивоварні. ... 3. У випадку (продажу приватним особам для їх власного	Стаття 6 2. У випадку хмелю, який переробляється за контрактом від імені пивоварного заводу, перед тим, як хміль потрапить на переробку, пивоварний завод повинен надати переробнику та компетентному органу сертифікації документ про переробку з такою інформацією: ... (с) назву та адресу переробного підприємства... 3. Переробник вносить такі записи в документ про переробку після операції переробки:	Стаття 27

³ COMMISSION IMPLEMENTING REGULATION (EU) 2024/601 of 14 December 2023 laying down rules for the application of Regulation (EU) No 1308/2013 of the European Parliament and of the Council as regards the certification of hops and hop products and related controls. URL: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg_impl/2024/601/oj

⁴ З урахуванням того, що висновок профільного Комітету посилається на Делегований Регламент Комісії ЄС 2024/602.

	використання), вага упаковки не може перевищувати: (a) 1 кг у випадку конусів або порошку; (b) 300 г у випадку екстракту, порошку та нових ізомеризованих продуктів.	(a) опис продукту, що переробляється; (b) вага продукту, що переробляється. 4. ...На документі та на упаковці має бути додаткова позначка: «хміль/хмелепродукти для власного використання; не для продажу».	
Продаж (дроблення) хмелю	Стаття 8 «Перепродаж» ...після того, як сертифікована партія була розділена, продукт повинен супроводжуватися рахунком-фактурою або комерційним документом, складеним постачальником із зазначенням контрольного номера сертифіката. Рахунок-фактура або комерційний документ також повинен містити таку інформацію, взяту із сертифіката:... (с) місце виробництва...	Стаття 7 «Дроблення партій хмелю» 1. Якщо сертифіковану партію хмелю розділено для продажу, продукт повинен супроводжуватися рахунком-фактурою або комерційним документом, складеним постачальником, з інформацією про вагу проданої частини . 2. Рахунок-фактура або комерційний документ також повинен містити таку інформацію, взяту із сертифіката: (с) місце і район виробництва...	Стаття 23
Змішування хмелю	Стаття 7. ...сертифікований хміль походженням зі Співтовариства, який походить з одного врожаю, але різних сортів і з різних районів виробництва хмелю, може бути змішаний у виробництві порошку та екстрактів за умови, що сертифікат, який супроводжує продукт, зазначає... Стаття 14.	Стаття 8. 2. Якщо шишки хмелю змішуються для використання як такі або перетворені на продукт із хмелю, кожна з партій, що використовується для суміші, має відповідати мінімальним вимогам до якості, встановленим у Додатку I. 3. Сертифіковані хмелепродукти, виготовлені із сертифікованого хмелю одного року збору, але різних сортів та/або з різних районів виробництва хмелю, можуть бути змішані у виробництві хмелепродуктів за умови, що сертифікат, що супроводжує продукт, зазначає...	Стаття 20

Процедура та умови сертифікації докладніше визначаються Імплементативним Регламентом Комісії (ЄС) 2024/601 від 14 грудня 2023 року, що встановлює правила застосування Регламенту (ЄС) 1308/2013 Європейського Парламенту та Ради щодо сертифікації хмелю та продуктів із хмелю та відповідного контролю. У *Таблиці 2* наведено норми Імплементативного

Регламенту з метою врахування їх вимог у відповідних статтях законопроекту. В окремих випадках наведено приклади розбіжностей у змісті норм актів ЄС та законопроекту.

Табл. 2

Питання, якого стосуються норми	Імплементативний Регламент Комісії (ЄС) 2024/601	Стаття законопроекту
Процедура сертифікації	Стаття 2 визначає: - яка продукція має бути сертифікована та за якими вимогами; - місце сертифікації; - покладення витрат із сертифікації; - докази сертифікації (маркування) тощо.	Стаття 11. У той час, як мінімальні маркетингові вимоги затверджено актами ЄС, стаття передбачає їх затвердження «центральною владою, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику, після узгодження з об'єднаннями виробників хмелю та хмелепродуктів та групою (групами) виробників хмелю та/або виробників хмелепродуктів».
Маркування та опломбування	Стаття 3 визначає: - момент маркування (після опломбування); - склад (зміст) маркування; - певні особливості маркування.	Стаття 16. Не передбачає маркування продукції роком збору врожаю.
Сертифікат	Стаття 4 визначає: - нумерацію сертифікатів; - зміст сертифіката; - особливості змісту сертифікатів для сумішей.	Стаття 17. Для хмелепродуктів не передбачає необхідність зазначення номера сертифіката як хмелепродуктів, так і хмелю, з якого вони вироблені; не встановлює особливості змісту сертифікатів для сумішей.
Загальні вимоги до сертифікації хмелю та хмелепродуктів	Стаття 5 визначає: - час надання ідентифікаційного номера; - умови підготовки хмелю в закритому робочому циклі.	Стаття 18. Не визначає продукти, що можуть входити в закритий робочий контур.
Непідготовлений хміль, представлений на сертифікацію	Стаття 6 визначає: - строк сертифікації шишок хмелю; - необхідність декларації про врожай та її зміст.	Стаття 15. Містить норми, що стосуються маркування та упаковки.
Перевірка мінімальних критеріїв якості непідготовленого хмелю	Стаття 7 визначає: - порядок перевірки мінімальних критеріїв якості; - методи контролю.	-
Заходи безпеки під час виробництва хмелепродуктів	Стаття 8 визначає: - обов'язкове представництво компетентного органу;	Стаття 19.

	- перехід до іншої партії у виробництві.	
Ведення інформації та обліку переробними підприємствами	Стаття 9 визначає: - надання компетентному органу сертифікації інформації операторами; - порядок обліку обсягу переробки.	Стаття 24. Не передбачає обов'язковості в записах інформації про регіон виробництва хмелю.
Компетентний орган сертифікації	Стаття 10 визначає необхідність призначення компетентного органу, що затверджує центри сертифікації.	Стаття 12.
Затвердження та контроль сертифікаційних центрів	Стаття 11 визначає порядок затвердження та умови проведення перевірок центрів сертифікації.	Статті 12, 13.
Відкликання затвердження	Стаття 12 визначає випадки відкликання затвердження та умови його відновлення (не раніше 12 місяців після дати відкликання).	Стаття 12.

Висновки. Незважаючи на переважну відповідність норм законопроекту «Про хміль та хмелепродукти» (реєстр. № 9234-д від 09.02.2024 р.) положенням Делегованого Регламенту Комісії ЄС 2024/602 від 14 грудня 2023 року, що доповнює Регламент (ЄС) 1308/2013 Європейського Парламенту та Ради щодо маркетингових стандартів у секторі хмелю та скасовує Регламент Комісії (ЄС) 1850/2006, та Імплементативного Регламенту Комісії (ЄС) 2024/601 від 14 грудня 2023 року, що встановлює правила застосування Регламенту (ЄС) 1308/2013 Європейського Парламенту та Ради щодо сертифікації хмелю та продуктів із хмелю та відповідного контролю, низка статей могла би бути вдосконалена при підготовці законопроекту до другого читання. Повне й точне відображення норм законодавства ЄС у національному законі сприяло б виконанню євроінтеграційних зобов'язань України.

*Дослідницька служба
Верховної Ради України*

** Цей документ підготовлений Дослідницькою службою Верховної Ради України як довідковий інформаційно-аналітичний матеріал. Інформація та позиції, викладені в документі, не є офіційною позицією Верховної Ради України, її органів або посадових осіб. Цей документ може бути цитований, відтворений та перекладений для некомерційних цілей за умови відповідного посилання на джерело.*